

Pestprotocol 2019-2023

CBS De Fontein 12WE
defontein@pcpomiddenbrabant.nl
www.defonteinbreda.nl

Locaties:

Regulier basisonderwijs
Thomas Vincidorstraat 1
4827 GA Breda

Eerste Opvang Anderstaligen
Kameelstraat 2
4817 BS Breda

Regulier basisonderwijs
Kameelstraat 2
4817 BS Breda

Verantwoordelijkheid – Zelfstandigheid – Ontwikkeling - Ambitie

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Hoofdstuk 1 Waarom wij kiezen voor een pestprotocol	3
Hoofdstuk 2 Plagen of Pesten?	5
<i>Pesten en plagen, waar zit het verschil?</i>	6
<i>Pesten en plagen, wat zijn de gevolgen?</i>	6
<i>Kenmerken van de pestkop</i>	6
<i>Kenmerken van de gepeste</i>	7
Hoofdstuk 3 Hoe werkt onze school aan het voorkomen van pestgedrag?	8
Hoofdstuk 4 Verwachtingen van leerkrachten en ouders op school	9
<i>Op welke manier corrigeert de leerkracht op school?</i>	9
<i>Wat wordt er van de ouders verwacht?</i>	9
Hoofdstuk 5 Achtergrondinformatie Digitaal Pesten	11
<i>Wat is digitaal pesten?</i>	11
<i>Vormen van digitaal pesten</i>	11
<i>Effecten</i>	11
<i>Wat kun je als leerkracht doen tegen digitaal pesten?</i>	11
Hoofdstuk 6 Stappenplan bij signaleren pestgedrag	12
Hoofdstuk 7 Gedragsregels op school en in de groep	13
Bijlage 1: Analyseformulier ‘pestgedrag’	14

Hoofdstuk 1   Waarom wij kiezen voor een pestprotocol

CBS De Fontein wil een afspiegeling zijn van de maatschappij waarin wij leven. Een maatschappij die democratisch is, waarin mensen voor hun mening mogen en durven uitkomen en elkaars mening en ideeën kunnen respecteren. Het grote belang van het kunnen en willen leven in een maatschappij waarin niet gediscrimineerd wordt op basis van geloofsovertuiging, culturele achtergronden, nationaliteit of op welke wijze dan ook, staat in ons onderwijs voorop.

De Fontein is onderdeel van de Stichting PCPO Midden-Brabant. Dit betekent in de praktijk dat de leerkrachten en de schoolleiding werken vanuit waarden en normen die gestoeld zijn op de Christelijke identiteit. Het motto van de school is als volgt verwoord:

‘Op weg naar een toekomst met kansen’

De Fontein geeft herkenbaar vorm aan haar Christelijke identiteit. Vanuit deze Christelijke identiteit is er ruimte en aandacht voor de eigen culturele en godsdienstige achtergrond van kinderen die zijn opgegroeid met andere tradities en godsdiensten. Betrokkenheid, openheid en respect zijn de belangrijkste sleutelwoorden voor het gewenste leef- en werkklimaat binnen onze school.

De sfeer waarin kinderen opgroeien is van groot belang voor hun ontwikkeling. We zorgen op de Fontein voor een ongedwongen sfeer. We hanteren vaste regels en afspraken die voor alle kinderen gelijk zijn. We streven naar een vriendelijk en veilig klimaat, waarin rust, orde, structuur en regelmaat zeer belangrijk zijn. Op onze school leren kinderen niet alleen vakinhoudelijke leerstof, ze ontwikkelen ook hun persoonlijkheid door zelfvertrouwen op te bouwen en zelfkennis te verwerven. Ze leren om te gaan met elkaar, verdraagzaam te zijn en kennis op te doen van andere culturen en andere opvattingen. We proberen dit onder andere te bereiken door kringgesprekken, gesprek met een groepje leerlingen of met één leerling, via de Kanjermethode, de methode Wereldwijd geloven (alleen voor groep 8), de leidraad voor godsdienstige vorming Trefwoord en met gezamenlijke vieringen en gerichte projecten. Daarnaast zijn er twee vertrouwenspersonen en twee sociale-veiligheidscoördinatoren aanwezig op school. Zie voor meer informatie hierover de Schoolgids van De Fontein.

Met behulp van dit pestprotocol willen wij het pestgedrag binnen onze school niet alleen aanpakken nadat een peestsituatie is gesignaleerd, maar ook pestgedrag voorkomen. Dit doen wij door dit gedrag met al zijn aspecten, gevolgen en de erbij horende rollen van pester, meeloper en gepeste bespreekbaar te maken. Naast de nodige basisinformatie voor de leerkrachten is ook een duidelijk plan van aanpak beschreven voor situaties waarin pestgedrag wordt gesignaleerd en zijn overzichten van regels en afspraken ten aanzien van de omgang met elkaar opgenomen. Bij de aanpak van gesignaleerd pestgedrag worden ook de ouders intensief betrokken aangezien pestgedrag zich niet alleen beperkt tot de school en omdat oorzaken van pestgedrag zeker niet alleen binnen de school, maar vaak ook buiten de school liggen.

Dit pestprotocol is een middel om de volgende doelstellingen te bereiken:

- De leerkrachten kunnen het pestgedrag signaleren en onderkennen.
- Het pestprotocol vormt een plan van aanpak ten aanzien van:
  - Het voorkomen van pestgedrag
  - Het tijdig signaleren van pestgedrag
  - Het remediëren van pestgedrag
  - De samenwerking tussen ouders en school om pestgedrag te voorkomen en te remediëren

Met dit pestprotocol hopen wij, samen met de leerlingen en ouders, een positieve en effectieve bijdrage te kunnen leveren aan het voorkomen en bestrijden van pestgedrag.

Hoofdstuk 2 Plagen of Pesten?

Binnen de school doen zich veel situaties voor waar kinderen zich heel kwetsbaar opstellen ofwel binnen de leerlinggroep, of bijvoorbeeld bij het spelen op het plein. Situaties, die gemakkelijk kunnen leiden tot gevoelens van ontevredenheid, jaloezie en je achtergesteld of zelfs genegeerd voelen. Dergelijke situaties leiden gemakkelijk tot pestgedrag. Er wordt een slachtoffer gezocht en gevonden. Er worden nog wat meelopers geronseld en de basis voor een langdurige pestsituatie, met alle negatieve gevolgen van dien, is gelegd en kan worden gestart.

Pestgedrag is een niet te ontkennen fenomeen, dat zich de laatste jaren steeds meer voordoet bij zowel kinderen als bij volwassenen. Een fenomeen, dat zich op een brede schaal voordoet, niet alleen binnen het gezin, in de hobbyclub, kinderbeschermingstehuizen, de voetbalvereniging en in en rondom de school, maar zich ook op een nog veel bredere schaal binnen de samenleving: volwassenen binnen de werkomgeving, vrouwen- en kindermishandeling, seksueel misbruik en ongewenste intimiteiten.

Pesten is van alle tijden. Schelden, schoppen, slaan, net doen alsof iemand niet bestaat, iemand uitlachen, roddelen. Kinderen doen het, maar volwassenen zijn er net zo goed in. In de puberteit is het belangrijk je aan te passen aan de groep; tegelijkertijd wil je je persoonlijkheid benadrukken. Plagen en pesten is een manier om je positie in de groep te bepalen. Tegenwoordig is het niet zoveel anders, behalve dat het medium **internet** nieuwe vormen van pesten en kattenkwaad heeft voortgebracht. En doordat meer kinderen de afgelopen jaren fanatieker zijn gaan Internetten, springt 'het nieuwe pesten' meer in het oog. Veel scholen weten zich er geen raad mee.

In februari 2005 werd in opdracht van Planet Internet voor het eerst onderzoek gedaan naar het verschijnsel Internetpesten. Daaruit bleek dat één-derde van de tieners liever online pest dan live. Bijna één-vijfde van de jongeren vindt online pesten grappig 'omdat niemand weet dat jij het doet'. Veel digitale pesterijen worden, zo blijkt verder, als een grapje gezien. Iemand uitschelden per e-mail of whatsApp bijvoorbeeld, wordt door 12 % van de pesters amusant gevonden, terwijl dat bij schelden in het echte leven maar voor 7 % geldt. De slachtoffers denken er anders over. Van henervaart 82 % iemand digitaal uitschelden als gemeen en kwetsend en 86% vindt het opzettelijk versturen van een virus beslist geen geintje. Veel jongeren tussen 11 en 15 jaar vinden pesten via internet grappig, tenzij het ze zelf overkomt. En hoe kunnen kinderen, die hun onzekerheid en frustraties door middel van pestgedrag uiten en tot een vast gedragspatroon maken, later als volwassenen op een respectvolle manier met andere mensen in de maatschappij omgaan?

Een duidelijk overzicht van de kenmerken van PLAGEN en PESTEN en de gevolgen van dit gedrag vormt een basis voor het signaleren van pestgedrag.

Pesten en plagen, waar zit het verschil?

Plagen	Pesten
Is onschuldig, en gebeurt onbezonnen en spontaan. Gaat soms gepaard met humor.	Gebeurt berekenend (men weet meestal vooraf goed, wie, hoe en wanneer men gaat pesten). Men wil bewust iemand kwetsen of kleineren.
Is van korte duur, of gebeurt slechts tijdelijk.	Is duurzaam: het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig (stopt niet vanzelf en na korte tijd).
Speelt zich af tussen 'gelijken' ('Twee honden vechten om hetzelfde been').	Ongelijke strijd. De onmachtsgedvoelens van de gepeste staan tegenover de machtsgevoelens van de pestkop.
Is meestal te verdragen, of zelfs leuk, maar kan ook kwetsend of agressief zijn.	De pestkop heeft geen positieve bedoelingen en wil pijn doen, vernielen of kwetsen.
Meestal één tegen één.	Meestal een groep (pestkop en meelopers) tegenover één geïsoleerd slachtoffer.
Wie plaagt wie, ligt niet vast. De tegenpartijen wisselen keer op keer.	Er bestaat een neiging tot een vaste structuur. De pestkoppen zijn meestal dezelfde personen, net zoals de slachtoffers (mogelijk wisselend door omstandigheden).

Pesten en plagen, wat zijn de gevolgen?

Plagen	Pesten
'Schaafwond' of korte draaglijke pijn (hoort bij het spel). Wordt soms ook als prettig ervaren ('Plagen is kusjes vragen').	Indien niet tijdig wordt ingegrepen, kunnen de gevolgen (zowel lichamelijk als psychisch) heel pijnlijk en ingewikkeld zijn en ook lang naslepen.
De vroegere relaties worden vlug weer hersteld. De ruzie of het conflict wordt spoedig bijgelegd.	Het is niet gemakkelijk om tot betere relaties te komen. Het herstel verloopt heel moeizaam.
Men blijft opgenomen in de groep.	Isolement en grote eenzaamheid bij het gekwetste kind. Aan de basisbehoefte om 'Bij de groep te horen' wordt niet voldaan.
De groep lijdt er niet echt onder.	De groep lijdt onder een dreigend en onveilig klimaat. Iedereen is angstig, en men wantrouwt elkaar. Er is daardoor weinig openheid en spontaniteit. Er zijn weinig of geen echte vrienden binnen de groep.

Kenmerken van de pestkop

Hoewel wij niet zomaar iemand een etiket van 'Pestkop' kunnen opplakken op basis van één of meer van de volgende kenmerken en kinderen natuurlijk onderling verschillen, is toch in de praktijksituatie gebleken, dat bij kinderen die pesten vaak één of meer van de volgende kenmerken opvallen:

- Staat vrij positief tegenover geweld, agressie, en het gebruik van stoere taal;
- Imiteert graag agressief gedrag;
- Is vlugger agressief, gebruikt meer geweld;
- Lijkt assertief: zegt spontaan wat hij denkt of voelt. Komt uit voor zijn mening;
- Is vrij impulsief;
- Heeft de neiging anderen te overroepen of te domineren om controle te houden, maar is misschien minder zeker dan het lijkt;

- Wil het middelpunt zijn en is vlug jaloers;
- Is meestal fysiek sterker of omringd door sterke vrienden die zijn gezag respecteren;
- Heeft moeite met regels, grenzen, en eigen of door anderen opgelegde regels;
- Schat situaties verkeerd in;
- Schat de gevolgen van zijn gedrag verkeerd in;
- Heeft het moeilijk met stress of spanning, die van buitenaf wordt opgelegd (proefwerken, agressie van ouders, etc.);
- Lijdt vaak aan een negatieve faalangst;
- Hoe onveiliger hij zich voelt, hoe groter de behoefte aan een zondebok;
- Is niet noodzakelijk dommer of slimmer dan de rest;
- Geniet respect uit angst en niet uit waardering;
- Heeft een zwak inlevingsvermogen, is vooral met zichzelf bezig en houdt geen rekening met anderen.

Kenmerken van de gepeste

Hoewel wij niet zomaar iemand een etiket van 'gepeste' kunnen opplakken op basis van één of meer van de volgende kenmerken en kinderen natuurlijk onderling verschillen, is toch in de praktijksituatie gebleken, dat bij kinderen die gepest worden, vaak één of meer van de volgende kenmerken opvallen:

- Houdt niet van geweld en agressief of onbeschoft taalgebruik;
- Weet niet hoe hij met agressie van anderen om moet gaan;
- Is meestal fysiek zwakker;
- Is eerder in zichzelf gekeerd;
- Is geneigd zich onderdanig of gediensstig te gedragen;
- Is onzeker in zijn sociale contacten;
- Durft niet op te komen voor zichzelf;
- Heeft vaak een lage dunk van zichzelf en gelooft uiteindelijk, dat hij het verdient om gepest te worden;
- Voelt zich vaker eenzaam dan andere kinderen;
- Voelt niet goed aan, welke regels of normen er binnen de groep gelden;
- Reageert niet op de gepaste manier op druk: begint te huilen, of gedraagt zich slaafs, gaat klikken of vleien, probeert zich vrij te kopen met snoep of geld, probeert de pestkoppen na te bootsen, maar faalt daarin.

Hoofdstuk 3 Hoe werkt onze school aan het voorkomen van pestgedrag?

De school streeft een positieve, opbouwende sfeer na en doet dat binnen de kaders van de wet enerzijds en binnen het kader van de Kanjerafspraken anderzijds.

We vertrouwen elkaar
We helpen elkaar
Niemand speelt de baas
Niemand lacht uit
Niemand is of blijft zielig

De school zet middels de Kanjerlessen in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. Binnen dat kader speelt niemand de baas, hebben we plezier met elkaar, en ben je of blijf je niet zielig. Duidelijk wordt gesteld dat de leerlingen ten opzichte van elkaar niet de baas zijn. De leerkracht daarentegen is op school “de baas-het gezag”. De ouders zijn dat thuis.

Als een conflict zich tussen kinderen afspeelt dan zal de school kiezen voor een **oplossingsgerichte aanpak**. Dat wil zeggen: de school zoekt een oplossing die alle partijen (zo veel mogelijk) recht doet, en borgt de gemaakte afspraken.

Met behulp van de Kanjerlessen doet de school aan preventie.

Kernpunten van deze aanpak:

1. De Kanjerafspraken;
2. Denk goed over jezelf en de ander;
3. Pieker niet maar deel je zorgen met de ander, bij voorkeur met je ouders;
4. Denk oplossingsgericht;
5. Geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met kritiek die je krijgt;
6. De school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil:
  - a. Is er sprake van onvermogen, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden. Deze leerling heeft veel te leren in een moeizaam proces. De omgeving heeft daar begrip voor;
  - b. Is er sprake van onwil dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip vanuit de omgeving. Die rek is eruit. Het kan namelijk niet zo zijn dat de omgeving overal rekening mee moet houden en dat het onwillige kind om wat voor reden dan ook “de eigen gang” mag gaan:
    - i. Hulp in de vorm van een maatje/buddy/tutor (bemiddeling);
    - ii. Duidelijk schoolbeleid en handhaving ervan.

Werken met PBS op De Fontein

Positive Behavior Support (PBS) is een doelmatige, schoolbrede aanpak die zich richt op het versterken van gewenst gedrag en op het voorkomen van probleemgedrag. Het doel is het creëren van een positieve, sociale omgeving, die het leren bevordert en gedragsproblemen voorkomt.

PBS is een ‘kapstok’ waaraan alle schoolinterventies en methoden die met gedrag te maken hebben in een school opgehangen kunnen worden. Dingen die goed werken, worden vastgelegd en geïntegreerd in PBS. Dit zorgt ervoor dat succesvolle dingen niet verloren gaan.

Hoofdstuk 4 Verwachtingen van leerkrachten en ouders op school

De ouders mogen verwachten dat de leerkrachten onderling respectvol met elkaar omgaan. Zij zijn zich bewust van het gezegde:

‘Een goed voorbeeld doet goed volgen’.

De ouders mogen verwachten dat de leerkrachten twee gedragstalen weten te spreken. De ene gedragstaal sluit aan op de straatcultuur¹ (= directief: duidelijk, helder en grens stellend), de andere gedragstaal sluit aan op de wereld van wederzijds respect (richt zich op het geven inzicht). Het voorbeeldgedrag van de leerkracht nodigt kinderen uit om over te stappen naar de wereld van wederzijds respect.

Doet zich een probleem voor op school, dan mogen de ouders van de leerkrachten verwachten dat zij daarmee oplossingsgericht aan de slag gaan. Zeurgerichte of wraak- en haatgerichte reacties vinden geen voedingsbodem bij de leerkrachten. De leerkrachten hebben ouders nodig om tot een goede oplossing te komen, die goed is voor hun kind, maar ook voor de andere kinderen, hun ouders, de leerkracht, de school en de buurt.

Op welke manier corrigeert de leerkracht op school?

De leerkracht gaat ervan uit dat mensen, dus ook kinderen, elkaar niet dwars willen zitten.

Kinderen hebben niet de bedoeling om vervelend te doen.

In een conflict wordt daarom gevraagd naar bedoelingen van het kind.

Wat wordt er van de ouders verwacht?

Het oplossen van conflicten tussen kinderen is zelden een probleem, als op basis van het voorgaande met elkaar wordt overlegd. Van de ouders wordt verwacht dat zij zich aan de volgende vuistregels houden:

1. Oefenen in zelfbeheersing. Dat betekent dat ouders het recht niet hebben andermans kind, een andere ouder of een leerkracht verbaal of fysiek te overdonderen of aan te vallen;
2. Spreken in positieve zin over **andermans opvoeding en andermans kind**. Dat doet de school ook over u en uw kind. Kunnen ouders dat niet, dan houden ouders hun mond;
3. Wanneer ouders zich zorgen maken om het welzijn van hun kinderen, of het welzijn van andermans kind, dan kunnen ze overleggen met de school. Uitgangspunt daarbij is dat ouders in gesprek gaan met het doel een oplossing te zoeken die goed is voor de ouders en hun kind, maar ook goed is voor de andere kinderen.

Hoofdstuk 5   Achtergrondinformatie Digitaal Pesten

Wat is digitaal pesten?

Pesten via Internet en de mobiele telefoon (WhatsApp) is een nieuwe verschijningsvorm. Waar kan dat concreet toe leiden?

- Excessen: tieners sturen elkaar anonieme dreigmailtjes, zetten pikante foto's van elkaar online met vervelende teksten en stelen elkaars wachtwoorden;
- Schelden: kinderen gedragen zich online ongeremder en vrijer. Ze durven tegenover vrienden openhartiger over hun problemen te zijn dan live, wat een geweldige winst is. Maar ze zeggen ook minder leuke dingen. Sneller en vaak ook op een ruwere manier. Het gemak en de anonimiteit van Internet hebben de grenzen van het pestgedrag verlegd;
- Ongein: leerlingen sturen elkaar virussen en laten elkaar schrikken met enge filmpjes. Er zijn tal van voorbeelden te verzinnen waardoor het lachen, gieren, brullen wordt voor de verzender. De daders vinden het meestal grappig, maar de ontvangers meestal niet.

Vormen van digitaal pesten

Anonieme berichten versturen via WhatsApp en SMS, schelden, roddelen, bedreigen, foto's van mobieltjes en webcam op internet plaatsen, privégegevens op een site plaatsen, wachtwoorden en credits stelen en misbruiken, haatprofielen aanmaken, virussen sturen, happy slapping, en het versturen van een e-mail bom. 20% van de leerlingen heeft te maken met digitaal pesten.

Effecten

De effecten van digitaal pesten kunnen erger zijn dan bij traditioneel pesten. Opnames die via de webcam worden gemaakt, worden vastgelegd door een ander. Deze opnames verdwijnen nooit meer. Over de hele wereld kan een foto op een site staan. Foto's die eenmaal op internet staan zijn soms niet meer te verwijderen.

Wat kun je als leerkracht doen tegen digitaal pesten?

- **Toon interesse in wat kinderen doen op Internet:**
Pas als je weet wat ze doen online en het er met ze over hebt, kun je ze helpen;
- **Spreek regels af over hoe je met elkaar omgaat op Internet:**
Niet schelden of terugschelden, niet hacken, geen virussen versturen, elkaar niet laten schrikken, niet roddelen, etc.;
- **Laat kinderen een les geven over online pesten:**
Kinderen zijn de experts bij uitstek. Laat ze hun ervaring met u delen. Wat vinden zij dat er moet gebeuren? De school kan er een hoop van leren;
- **Bel zo nodig de vertrouwensinspectie:**
Als een kind op een erg onaangename manier is lastig gevallen, dan kan de hulp van de vertrouwensinspecteur worden ingeschakeld. Bij de onderwijsinspectie werken vertrouwensinspecteurs waar klachten over (grove) pesterijen kunnen worden gemeld. Tijdens kantooruren is de vertrouwensinspectie bereikbaar op: 0900 1113111. Een andere (gratis) hulplijn is van Pestweb: 0800-2828280. Elke werkdag van 12.00 tot 17.00 uur;
- **Raad ouders van gepeste kinderen aan om er met andere ouders over te praten:**
Ervaringen delen met anderen ouders kan zeer krachtig zijn. Verwijs bijvoorbeeld naar het discussieforum van Ouders Online (www.ouders.nl);
- **Meld het bij de wijkagent of doe aangifte:**
Bij een melding onderneemt de politie geen actie. Er wordt geen proces-verbaal opgemaakt en men gaat niet op zoek naar de dader. Er gebeurt dus verder niets, maar het voordeel is wel dat de politie op de hoogte is. Een melding kan van belang zijn voor eventuele vervolgmeldingen of andere

(latere) aangiftes. Tijdens de melding kunt u tegelijkertijd informeren wat de gevolgen zijn van het doen van aangifte. Aangifte doe je als het echt ernstig is;

- **Neem gepeste leerlingen serieus, maar leer ze ook te relativieren:**

Een kind denkt al snel dat het zijn eigen schuld is dat hij gepest wordt. Probeer dat schuldgevoel te voorkomen en neem alles waarmee uw leerling zich tot u wendt serieus. Het komt niet gauw in een kind op om te denken dat iemand 'voor de lol' een haatemail stuurt en dat het eigenlijk helemaal niet speciaal voor jou bedoeld is, terwijl het vaak wel zo gaat. Je hebt het dus niet in de hand dat iemand zulke mail naar je stuurt, maar je kunt wel zelf bepalen in hoeverre je jezelf erdoor laat beïnvloeden. Wimpel het probleem niet weg, maar probeer het wel wat te relativieren;

- **Als er anoniem wordt gepest, wat dan? Spoor de dader op en betrek de politie erbij:**

Soms is de identiteit van de dader te achterhalen door uit te zoeken van welke computer het bericht is verzonden. Als het op school is gebeurd, kan de leerkracht nagaan wanneer het bericht is verstuurd en welke klas op dat moment gebruik maakte van de computer. De stijl van het bericht en eventuele taalfouten kunnen de dader verraden. De dader kan wellicht ook worden gevonden door in de klas te praten over wat er is gebeurd. Het kan nodig zijn de politie te betrekken.

Hoofdstuk 6   Stappenplan bij signaleren pestgedrag

1. Wanneer er gepest wordt volgt een gesprek met de gepeste, de pestkop, de volgelingen en de ouders (de leerkracht, locatieleider en/of de IB-er);
2. De peestsituatie wordt, indien de klassensituatie het toelaat, in kringgesprekken binnen de betreffende leerlinggroep(en) besproken volgens de Kanjer methodiek;
3. De leerkracht maakt hierover een notitie in Parnassys;
4. Indien de leerkracht en de sociale veiligheidscoördinator en/of IB-er door bepaalde factoren of omstandigheden niet een duidelijke analyse van de peestsituatie kunnen maken en er geen duidelijkheid ontstaat over de rollen van de betrokkenen (pester, gepeste, volgelingen) wordt, na overleg met en toestemming van de ouders, het CJG of de externe vertrouwenspersoon ingeschakeld, om als onafhankelijke derde een duidelijke analyse te maken;
5. Indien nodig wordt de peestsituatie in de locatievergadering besproken;
6. Er wordt gezamenlijk met de betrokken ouders en de betrokken leerlingen een plan van aanpak opgesteld, en er worden afspraken ten aanzien van het gedrag van de betrokken leerlingen gemaakt. Dit plan wordt schriftelijk vastgelegd en in Parnassys gehangen;
7. In die situaties, waarin de remediëring van het pestgedrag problemen geeft, wordt de assistentie van een of meer hulpverlenende instanties (te bepalen in overleg met de ouders, de directie, de leerkracht en de sociale veiligheidscoördinator en gerelateerd aan de aspecten van het pestgedrag) ingeschakeld;
8. Indien bovenstaande niet leidt tot gewenst gedrag (en het ongewenste gedrag zich voor de derde keer voordoet) wordt de leerling voor drie dagen of meer door het bestuur (op voordracht van de directie) geschorst. De leerplichtambtenaar en de inspectie van het onderwijs worden op de hoogte gesteld;
9. Bij herhaling van wangedrag (de vierde keer), gaan het bestuur en de directie van de school over tot definitieve verwijdering, dat kan alleen als de school en het bestuur de leerling geplaatst krijgen op een andere school.

Hoofdstuk 7 Gedragsregels op school en in de groep

De Kanjer schoolregels

Onze groepsregels

- In de groep praten wij fatsoenlijk en verzorgd Nederlands;
- We respecteren en helpen elkaar;
- We dragen zorg voor elkaars bezittingen;
- We zorgen voor elkaar;
- Niemand sluiten wij buiten;
- We luisteren goed naar de mening van anderen;
- Samen ruimen we onze klas op;
- We luisteren en praten mee in het kringgesprek;
- We komen op voor onze eigen mening;
- We helpen elkaar een handje.

Bijlage 1: Plan van Aanpak 'pestgedrag'

Leerling/groep: Groepsleerkracht:	Datum:
Naam Leerling (de pester):	
Naam Leerling (de gepeste):	
Naam/Namen overige betrokkene(n):	
Korte beschrijving van de peestsituatie:	
Ondernomen stappen (gesprek pester + gepeste, etc.):	
Gemaakte afspraken:	

Evaluatie pestgedrag na ± een week:

Aanvullend vanuit school:

Ondertekening Pestprotocol:

Directie:

Medezeggenschapsraad

Datum:

Datum: